

פעולה מס' 1 אז מה נשמע?

רקע:

מה הבעיה?

הרעש הוא קול לא רצוי והפרעה סביבתית. רגישות האוכלוסייה למפגעי רעש גדלה והולכת, וכך גם הדרישה לנקיטת אמצעים להפחתתם. לרעש מגוון רחב של השפעות על הגוף והנפש של האדם. הרעש מעיק על העצבים, מגביר את צריכת האנרגיה של הגוף, מעייף ופוגע בכושר הריכוז.

בעיית הרעש תלך ותחריף עם הזמן והפער הקיים היום בין ציפיות הציבור באשר למניעת רעש ומקומה של מניעת רעש בסדר העדיפויות של הרשויות, ילך ויעמיק.

כיצד מתבצע תהליך השמיעה?

הקול מתפשט באוויר בגלים כדוגמת הגלים הנוצרים כשזורקים אבן לתוך המים. גלי הקול מתפשטים באוויר לכל הכיוונים וחלק מהם מגיע לאוזנינו. כדי לשמוע, על גלי הקול לחדור לתוך האוזניים.

רק חלק קטן מהאוזן – האפרכסת נראה לעין, רוב רובה של האוזן נמצאת בגולגולת המבני הפנימי של האוזן מורכב מאוד ועדין מאוד. גלי הקול עוברים דרך המרכיבים העדינים האלה. עד שהם מגיעים לחלק הנקרא שבלול. בשבלול נמצאים קולטני שמיעה זעירים ורבים. הם קולטים את גלי הקול השונים. גלי הקול מעוררים בעצב השמיעה אותות חשמליים, העוברים למרכז השמיעה שבמוח. בני אדם אינם מטיבים לשמוע תדרים נמוכים, והרי זה מזל גדול, אילו יכולנו לשמוע אותם קולות, גופנו היה מחריש אוזניים, ולכן אנו מוגבלים לקשת מסוימת של שמיעה.

תשמעו סיפור:

ילדה אחת, ממושב, באה להתארח אצל חברתה, שגרה בעיר. כל הלילה לא הצליחה האורחת לישון בגלל רעש המכוניות והאנשים. "בואי אלינו למושב", אמרה לחברתה, "אצלנו תראי מה זה שקט אמיתי." ואכן, לאחר שבוע הגיעה הילדה העירונית לביקור גומלין אצל חברתה במושב. "נו, איך זה לישון בשקט?", שאלה אותה חברתה בבוקר. "השתגעת? לא ישנתי בכלל! כל הלילה היו קרקורים, יללות ונביחות, ובכלל - מי יכול לישון בלי

הרעש של המכוניות...?"

אכן, רעש הוא עניין אישי...

למשל, כשאתם משחקים בחוץ במשחק קולני, יש מי שנהנים לשמוע את קולותיכם, ויש מי עבורם זהו רעש מטריד, והם מבקשים מכם להיות בשקט.

אם כן, ניתן לומר כי רעש הוא קול שאינו רצוי לנו. בדרך כלל, כאשר עצמת הקול גבוהה מדי בשבילנו הוא מטריד. אך יש גם קולות נמוכים יותר, המטרידים את שלוותנו.

מטרת הפעולה:

1. חשיפה ראשונית לנושא ה"רעש" כגורם המשפיע על איכות הסביבה
2. בחינת סוגי הרעשים שבסביבה הקרובה שלנו
3. ההבנה כי רעש נעים או מפריע הוא לעיתים גם סובייקטיבי

מהלך הפעולה:

עזרים	זמן מומלץ	מהלך הפעילות	נושא
פתקים עם צלילים	5 דק'	מחלקים לחניכים פתקים שעליהם דברים שעושים צלילים (טלפון, כלב, חתול, רכבת, סירנה וכו'..). כל פתק מופיע מספר פעמים (לפי כמות החניכים שרוצים בקבוצה). עליהם למצוא את חבריהם לקבוצה באמצעות צליל בלבד	חלוקה לקבוצות לפי קולות
מקליטים ניידים	30 דק'	מחלקים את החניכים לקבוצות הקלטה (רצוי כמה שיותר – על פי כמות הטייפים שניתן להשיג לטובת הפעולה). מוציאים את החניכים למשימה בשכונה. עליכם להקליט את קולות השכונה (לפחות עשרה צלילים שונים) לדוגמא: נביחות כלבים, ציוץ ציפורים, אוושת גלים, מים זורמים, צלצול טלפון, אסלה יורדת, רכב מניע, רכבת נוסעת וכן הלאה....	יוצאים להקליט
דגלונים אדומים וירוקים לכל החניכים	20 דק'	כל קבוצה משמיעה בתורה את הקולות שהקליטה ועל החניכים לנחש מה הקליטו. לאחר מכן, המדריך יחלק דגלונים ירוקים ואדומים לכל חניך. המדריך יקריא את רשימת הצלילים שנוצרה ועל כל חניך להרים את הדגלון הרלוונטי לתחושתו: אם אהב את הצליל והיה לו נעים – ירים את הדגל הירוק, אם צרם לאוזנו – ירים את הדגל האדום. לאחר מכן נשווה את תשובות החניכים.	בחן את הרעשים שלך

<p>דיסק, לבקש מהחניכים להביא את המוזיקה האהובה עליהם</p>	<p>30 דק'</p>	<p>מבקשים מהחניכים מראש להביא דיסק עם השיר האהוב עליהם מהבית. ועורכים מסיבת ריקודים ושירים עם השירים האהובים על החניכים. אפשר לעשות משחק בנוגע לדיסק הזה, במקום מסיבה שעלולה להפוך לחצי שעה של אס"ק – להקריא קודם את המילים של השיר ולראות אם מישהו מצליח לזהות (סוג של בואו נשיר את זה) וכך להראות את חשיבותה של מוסיקה.</p>	<p>מסיבת ריקודים משירים אהובים</p>
	<p>10 דק'</p>	<p>לגבי אילו צלילים היתה הסכמה? על אילו צלילים לא הסכמנו? האם יש צלילים הנעימים לחלקנו ולאחרים לא? מה עושה את ההבדל? האם יש שיר שאני אוהב ואחרים שונאים? האם יש שירים שלי נשמעים נעימים ולאחרים מפריעים באוזן?</p>	<p>דיון</p>
	<p>5 דק'</p>	<p>איך מתבצעת השמיעה וכיצד רעש קשור באיכות הסביבה [בעזרת הרקע]. כמו שאתם רואים רעש הוא ענין אינדיבידואלי [כל אחד מתייחס אליו אחרת] ולא ממש חשבנו שיש לו השפעה על איכות החיים שלנו...</p>	<p>הסבר על פתיחת המערך</p>